

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10.02.1994, sp. zn. 4 To 64/94, ECLI:CZ:KSCB:1994:4.TO.64.1994.1

Číslo: 49/1994

Právní věta: Došlo-li v přípravném řízení ve věci, ve které je příslušným k rozhodování samosoudce, k závažným procesním vadám, může samosoudce vrátit věc státnímu zástupci k došetření podle 314c odst. 1 písm. c) tr. ř. jen tehdy, pokud tyto vady měly za následek, že ve věci nebyly náležitě objasněny základní skutečnosti důležité pro rozhodnutí o vině.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 10.02.1994

Spisová značka: 4 To 64/94

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení před samosoudcem

Předpisy: 141/1961 Sb. § 314 odst. 1 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49

Došlo-li v přípravném řízení ve věci, ve které je příslušným k rozhodování samosoudce, k závažným procesním vadám, může samosoudce vrátit věc státnímu zástupci k došetření podle § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř. jen tehdy, pokud tyto vady měly za následek, že ve věci nebyly náležitě objasněny základní skutečnosti důležité pro rozhodnutí o vině.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 2.1994 sp. zn. [4 To 64/94](#))

Krajský soud v Českých Budějovicích ke stížnosti okresního státního zástupce zrušil usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 13. 1. 1994 sp. zn. 1 T 283/93 a uložil mu, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Okresní soud v Prachaticích rozhodl tak, že se věc podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. vrací státnímu zástupci v Písku k odstranění vad v přípravném řízení. Zjistil totiž, že obžaloba byla podána na obviněného dne 7. 12. 1993, ale ten již 6. 12. 1993 ve 14.00 hod. nastoupil výkon trestu odnětí svobody v předchozí jeho trestní věci. Bylo proto namístě, aby obviněný měl obhájce

podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. již v přípravném řízení. Jelikož se tak nestalo, byla věc vrácena státnímu zástupci k odstranění této vady.

Proti tomuto usnesení podal okresní státní zástupce včas stížnost. Namítal v ní, že všechny vyšetřovací úkony v této trestní věci byly provedeny řádně. Obžaloba byla zpracována na tehdejší okresní prokuratuře v Písku dne 3.12.1993 a pouze při opisu obžaloby došlo k tomu, že byla podána u Okresního soudu v Písku teprve 7. 12. 1993. Tímto postupem k žádnému faktickému zkrácení práv obviněného nedošlo, neboť se nejedná o závažnou vadu přípravného řízení. Okresní soud mohl tento formální nedostatek odstranit sám, vyzvat obžalovaného, aby si zvolil obhájce, případně mu po uplynutí lhůty obhájce ustanovit. Navrhl proto, aby krajský soud napadené usnesení zrušil a uložil okresnímu soudu, aby ve věci dále jednal a rozhodl.

Podle ustanovení § 147 odst. 1 tr. ř. krajský soud přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného usnesení, přezkoumal i řízení jemu předcházející a přihlížel přitom i k tomu, zda nedošlo k vadám, které stížností vytýkány nebyly, a dospěl k těmto závěrům:

Napadené usnesení nemohlo obstát už proto, že před jeho vydáním se okresní soud dopustil poměrně závažných procesních pochybení. Na ně je třeba upozornit, byť okresní státní zástupce v podané stížnosti na ně nepoukazoval.

Ze znění obžaloby je zřejmé, že obžalovanému V. M. je kladeno za vinu spáchání trestných činů: neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák., krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. a porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák. Za nejprísneji trestný z těchto trestných činů je v ustanovení § 238 odst. 2 tr. zák. stanoven trest odnětí svobody od šesti měsíců do tří let.

To je třeba zdůraznit už proto, že předseda senátu okresního soudu vypracoval referát k neveřejnému zasedání 3. 1. 1994, kdy již nabyla účinnosti novela trestního řádu č. 292/1993 Sb. Ta v § 314a odst. 1 tr. ř. zakotvila, že samosoudce koná řízení o trestných činech, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let. Jestliže tak je tomu i v tomto konkrétním případě, pak je zřejmé, že projednávaná věc měla a musí být projednána před samosoudcem, a že tedy vůbec nepřicházelo v úvahu projednání věci v neveřejném zasedání, neboť podle § 314b odst. 2 tr. ř. samosoudce neveřejné zasedání nekoná.

S uvedeným pochybením předsedy senátu okresního soudu souvisí i pochybení navazující, že totiž o neveřejném zasedání vyrozuměl okresní státní zástupce, ačkoliv podle citované novely trestního řádu (§ 242) se nemůže okresní státní zástupce neveřejného zasedání vůbec zúčastnit. Takovým postupem okresního soudu byla narušena procesní rovnost stran, čemuž právě zmíněná novela trestního řádu má zabránit.

Ve vlastním výroku napadeného usnesení okresní soud pochybil jednak tím, že citoval ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř., jednak tím, že tak učinil k odstranění vad přípravného řízení.

Okresní soud nepostupoval podle § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř., které umožňuje samosoudci vrátit věc státnímu zástupci k došetření. Na rozdíl od okresním soudem citovaného ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. může samosoudce takto postupovat jen tehdy, jestliže v přípravném řízení nebyly objasněny základní skutečnosti, důležité pro rozhodnutí o vině. Už z této zákonné citace je zřejmé, že samosoudce nemůže věc vrátit státnímu zástupci k odstranění vad přípravného řízení, jak okresní soud nesprávně učinil.

Ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) a § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř. vyznívají rozdílně. Podle názoru krajského soudu je nutné v takovéto situaci postupovat obdobným způsobem, jak vyřešila judikatura

v rozhodnutí č. 52/1980-I sb. rozh. tr. Došlo-li by v přípravném řízení ve věci, ve které by byl příslušným k rozhodování samosoudce, k vážným procesním vadám, mohl by samosoudce vrátit věc státnímu zástupci k došetření podle § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř. tehdy, pokud by tyto vady měly za následek, že věc nebyla náležitě objasněna.

O takovou situaci se v daném případě nejedná. Jde naopak o zcela jednoduchou a skutkově nesložitou věc, v níž se obviněný plně doznává a jeho jednání je prokazováno řadou dalších důkazů v přípravném řízení nezávadně provedených. Pak ovšem nelze dospět k závěru, že by byly splněny zákonné podmínky pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření dle § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř.

Z těchto podstatných důvodů krajský soud k podané stížnosti napadené usnesení zrušil a okresnímu soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Soud prvního stupně při zjištění, že obviněný se v současné době nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, a že tedy jde o případ nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., musí ještě před nařízením hlavního líčení, případně před jiným vhodným a zákonu odpovídajícím postupem ve věci, respektovat ustanovení § 37 a násl. tr. ř., tedy dát obviněnému možnost zvolit si obhájce, a jestliže obviněný tohoto práva ve stanovené lhůtě nevyužije, obhájce mu ustanovit.